

Bästa minister,

Helsingfors 22.11.2019

Bildningsalliansen är centralorganisationen för fri bildning i Svenskfinland. Våra medlemmar är svensk- och tvåspråkiga folkhögskolor, arbetar- och medborgarinstitut, sommaruniversitet, SFV's studiecentral och Folkhälsan Utbildning Ab. Bildningsalliansen intressebevakar och påverkar för att trygga verksamhetsförutsättningarna på svenska för alla läroinrättningar inom fritt bildningsarbete och stöder medlemmarna i deras uppdrag. Bildningsalliansen erbjuder regionala, nationella och nordiska forum kring gemensamma frågor, fortbildning för lärare, rektorer och övrig personal samt tjänster som stöder och utvecklar våra medlemmars verksamhet.

Bildningsalliansen gläder sig över att man vill skapa sig en helhetsbild av den svenskspråkiga utbildningens särdrag och utmaningar. Utredningsarbetet ska beröra hela utbildningsfältet, från småbarnspedagogik till högre utbildning och även vuxenutbildning. **Fritt bildningsarbete är en del av det finländska utbildningssystemet** med sina 90 000 deltagare i Svenskfinland, varav ca 2000 med invandrabakgrund och därmed önskar Bildningsalliansen att också fri bildning beaktas i utredningen. Bildningsalliansen vill i det här brevet lyfta fram följande punkter:

Undervisning som främjar integration och vuxnas grundläggande färdigheter

I lagen för fritt bildningsarbete ska fri bildning utifrån principen om livslångt lärande anordna utbildning som stöder sammanhållningen och jämlikheten i samhället samt ett aktivt medborgarskap (1998/632, 1 §). Den fria bildningen har under de senaste åren tagit sig an viktiga bildningsuppdrag, bl.a. *språk- och samhällsundervisning för invandrare och utbildning som främjar vuxnas grundläggande färdigheter*. Enligt PIACC-undersökningen finns det ca 600 000 vuxna i Finland med bristfälliga grundläggande färdigheter. Sitra påpekar inom ramen för projektet Kompetensens tid, betydelsen att också få vuxna som befinner sig utanför arbetslivet med i utbildning och arbetsliv. Den fria bildningen anordnar utbildning med låg tröskel som lämpar sig för vuxna utanför arbetslivet. Eftersom fri bildning finns i samtliga kommuner i Svenskfinland, finns det möjligheter att nå de flesta inom den här målgruppen.

Förlängd läroplikt

Folkhögskolornas roll har uppmärksammats i det reformarbete som görs kring *förlängd läroplikt*. Det är viktigt att det finns olika studiealternativ att erbjuda ungdomar då man förverkligar en förlängd läroplikt. I Svenskfinland finns det idag 11 folkhögskolor, varav flera erbjuder påbyggnadsutbildning, den s.k. tionde klassen. Dessutom har de flesta av Svenskfinlands folkhögskolor utbildningslinjer som riktar sig till ungdomar. Ett år på folkhögskola kan erbjuda ett tredje spår (kolmas polku) till vidare studier på andra stadiet samt förkovra ungdomars studiefärdigheter och motivation.

Högskolestudier

Sommaruniversitetet och många av fria bildningens övriga läroanstalter erbjuder möjlighet att avlägga studiepoäng inom universitetsämnen. Det här är en möjlighet som kunde utvecklas ännu mer i Svenskfinland. På det sättet kunde man erbjuda flexibla vägar till studier på högre nivå och skapa jämlika förutsättningar för högre utbildning i Svenskfinland, oberoende region.

Fortbildning av lärare

Den fria bildningen sysselsätter ca 3000 lärare, inberäknat heltidsanställd lärarpersonal och timanställda. Deras *fortbildning* är viktig i och med de bildningsuppdrag den fria bildningen har t.ex. ifråga om invandrarutbildningar och vuxnas grundläggande färdigheter. Deras behov av fortbildning beaktas sällan på en nationell nivå. Bildningsalliansen ansvarar för att de här lärarna får den fortbildning som de behöver. Vi ser också att en behörighetsgivande S2-läroinrättning skulle gagna vårt fält. Med tanke på det kontinuerliga lärandet behövs de fortbildning med ett vuxenpedagogiskt perspektiv.

Samarbete mellan olika utbildningsformer

Enligt lagen om fritt bildningsarbete ska läroanstalter som ordnar fritt bildningsarbete samarbeta med andra läroanstalter för fritt bildningsarbete inom samma region, riksomfattande läroanstalter för fritt bildningsarbete, anordnare av utbildning och högskolor. Läroanstalterna kan också ordna utvecklings- och serviceverksamhet som stöder utbildningen eller på ett nära sätt ansluter sig till den (1998/632, 3 §). Inom den fria bildningen finns det goda modeller för hur man kan samarbeta både med andra utbildningsaktörer och med aktörer inom tredje sektorn. Vi ser gärna att *samarbetet mellan olika aktörer utvecklas* ännu mer och där tror vi att den fria bildningen kan stöda lokala och regionala utbildningslösningar. Olika samarbetsmöjligheter ifråga om pedagogiska, administrativa och ekonomiska lösningar kan fungera som möjliggörare av en jämlik och bred utbildning i hela Svenskfinland.

Bildningsalliansens styrelse

Kontaktinformation

Henrika Nordin, henrika.nordin@bildningsalliansen.fi

044 353 1819

Bildningsalliansen

Georgsgatan 18

00120Helsingfors

E-post: kansliet@bildningsalliansen.fi

Telefon: + 358 44 353 1813

www.bildningsalliansen.fi